

Chris Ryan

De krijgsheren

Eerste druk april 2014

ISBN 978-90-225-6994-8

ISBN 978-94-6023-948-9 (e-boek)

NUR 330

Oorspronkelijke titel: *Masters of War*

Oorspronkelijke uitgever: Coronet, an imprint of Hodder & Stoughton, an Hachette UK company

Vertaling: Ralph van der Aa

Met dank aan RPG, Majoor der Mariniers, voor diens hulp bij het vertalen van militaire termen

Omslagontwerp: Baqup

Omslagbeeld: Shutterstock

Zetwerk: Mat-Zet bv, Soest

© 2013 Chris Ryan 2013

© 2014 Voor de Nederlandse taal Meulenhoff Boekerij bv, Amsterdam

Niets uit deze uitgave mag openbaar worden gemaakt door middel van druk, fotokopie, internet of op welke andere wijze ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Proloog

Ulster Hospital, kraamafdeling, Dundonald, Noord-Ierland. 1989

Als Susan Black niet zo moedig was geweest, had ze het misschien overleefd. Maar moed is altijd een gok. Je weet nooit hoe het afloopt.

Ze zat in een ziekenhuisbed tegen haar kussens geleund, haar gezicht bleek van uitputting. Haar kamer op de begane grond van ongeveer tien bij tien meter was eenvoudig maar niet onaangenaam. Rechts van Susan stond een bloeddrukmeter en aan de muur achter het nachtkastje links van haar hing een gelamineerde poster. Daarop stond een baby die de borst kreeg, met de tekst: 'Borstvoeding is het beste'. Achter het bed stond een leeg ledikantje. Zachtjes neuriede Susan een slaapliedje terwijl ze haar lekker warm ingepakte baby in de holte van haar rechterarm heen en weer wiegde. Zijn kleine haarplukjes waren klitterig van het opgedroogde vruchtwater. Het was een stralende lenteochtend en de geur van pas gemaaid gras dreef naar binnen door het openstaande raam, waar een lome bij Susans geneurie zoemend begeleidde. Susan keek naar de hoek van de kamer. Daar zat haar man, Simon, in kleermakerszit op de grond naast Kyle, hun oudste zoon. Het vijfjarige joch was aan het kleuren – de opwinding over de geboorte van zijn broertje was alweer weggeëbd en Simon deed wat hij kon om de jongen bezig te houden.

Susan vond het heerlijk om naar ze te kijken. Dat gaf haar hoop. Van haar had Kyle zijn roodblonde haar geërfd en van zijn vader zijn grijze ogen; een perfecte combinatie van Ierse en Britse genen. Ze moest niets hebben van het belachelijke sektarische fanatisme waar ze haar hele leven al mee was omgeven. En dat gold ook voor haar familie. Ze had Simon leren kennen bij de rugbyclub New Forge, waar hij voor een politieteam had gespeeld, en ze had zonder aarzeling met hem geflirt. Om 'The Troubles' moesten anderen zich maar druk maken. Tuurlijk, als ze langs de

verkeerde kant van Falls Road liep kon ze er donder op zeggen dat ze, als vrouw van een lid van het Britse leger, beledigingen naar haar hoofd geslingerd kreeg die ze haar kinderen wilde besparen. Maar in Aldershot, waar ze nu woonde, was al dat gedoe verleden tijd. Ze was alleen maar teruggekomen naar Noord-Ierland om even langs te gaan bij haar ouders – en natuurlijk om Simon te zien, die voor een halfjaar gedetacheerd was bij het Parachute Regiment – voordat de baby werd geboren. Het kleintje had echter besloten om eerder te komen dan gepland.

Susan had erop gerekend dat ze in Engeland zou bevallen, zonder steun van haar man. Maar soms konden dingen gunstig uitpakken, dacht ze bij zichzelf. Ze drukte het bundeltje in haar armen nog wat steviger tegen zich aan, terwijl Kyle zijn vader op autoritaire toon vertelde met welk krijtje hij zijn He-Man and Skeletor-kleurplaat moest inkleuren. Er waren maar weinig mensen die de baas konden spelen over Simon Black, maar dat joch van hen was er een van.

Susan vond Simon echter een beetje afwezig. Bezorgd. Hij had een frons op zijn gezicht en zat gedachteloos te spelen met het vonkwieltje van de Zippo-aansteker die ze hem als kerstcadeau had gegeven en waar zijn initialen in gegraveerd stonden. Een duidelijk teken dat hij gespannen was. Ergens wist ze wel dat ze zich daar zorgen om zou moeten maken. Waarom was hij niet enthousiaster over de geboorte van hun baby? Maar de pethidine die ze van de dokters had gekregen was nog niet uitgewerkt en ze had andere dingen aan haar hoofd, zoals het kostbare, fragiele, prachtige schepseltje in haar armen.

Ze zag dat haar man naar haar keek. ‘Wil je wat water?’ vroeg hij.

Susan glimlachte naar hem en knikte. Eigenlijk had ze geen dorst, maar ze wist dat Simon het vreselijk vond als hij niets te doen had. Hij liep naar het nachttafeltje, waarop een kan water en een glas stonden. Toen hij zijn rechterarm strekte om de kan op te tillen, zag ze hoe zijn spieren zich spanden. Ze ving een glimp op van de tatoeage op zijn onderarm – het motto van het Parachute Regiment in gotische letters: *Utrunque Paratus*. Op alles voorbereid. Ze maakte vaak het grapje dat dat ook wel nodig was, nu hij een relatie had met een braaf katholiek meisje als zij. Hij grapte dan altijd terug dat er niets katholieks meer over was zodra het licht uitging.

Ze hoorde een tinkelend geluid toen de kan tegen het glas stootte. Het gekras van een krijtje waarmee gekleurd werd. En, toen Simon haar het

water aanreikte en de baby van haar overnam zodat zij kon drinken, het geluid van de deur die openging.

‘Die verpleegsters zijn niet weg te slaan, hè?’ zei Simon zacht met zijn lichte Newcastlese accent. ‘Komt zeker omdat hij net zo knap is als zijn moeder. Laten we hopen dat hij ook net zo’n goed stel hersens heeft als jij.’

Hij glimlachte naar Susan maar fronste zijn wenkbrauwen toen hij de blik op haar gezicht zag. Met de baby nog in zijn armen draaide hij zich snel om.

Hij verwachtte een verpleegster of een verloskundige te zien. Die liepen sinds de geboorte in en uit. De persoon die nu binnen was gekomen droeg de standaard groene operatiekleding van een kraamhulp. Maar in tegenstelling tot een kraamhulp droeg hij een zwarte bivakmuts en zwaaide hij met een angstaanjagend uitziend pistool. Op de loop zat een geluiddemper.

De bij zoemde bij het open raam. Kyle, die niet doorhad wat er gebeurde, bleef kleuren. Susan opende haar mond om te gillen, maar er kwam geen geluid.

Zwijgend en met geheven pistool overbrugde de indringer de vijf meter tussen de deur en het bed. Toen hij naast het bed stond leek hij niet goed te weten waar hij moest schieten. Zijn voorkeur ging duidelijk uit naar de borst van Simon – het grootste doelwit – maar de baby lag in de weg, en dus ging het wapen omhoog, naar het hoofd van de vader.

Toen weer omlaag naar de borst.

Omhoog naar het hoofd.

Als de man niet had gearzeld voordat hij schoot, zou Simon Black ter plekke zijn omgekomen. Hoe zwak Susan zich echter ook voelde, ze had zich overeind gehesen en gooide zich tegen hem aan, ook al was ze niet sterk genoeg om hem omver te duwen. ‘Vies IRA-tuig!’ siste Simon, precies op het moment dat de kogel die voor zijn voorhoofd bestemd was zijn linkerslaap schampte. Het projectiel dwaalde af en verbrijzelde de waterkan die achter Simon stond. Simon viel achterover terwijl uit de zijkant van zijn hoofd een fontein van bloed spoot en een botsplinter uit de binnenkant van zijn schedel met een luide tik tegen de poster over borstvoeding vloog. Met het kind nog in zijn armen zakte hij tegen het bedtafeltje in elkaar, en het water stroomde over zijn bebloede hoofd. De schutter richtte zijn wapen opnieuw om het karwei af te maken.

Susan had weleens gehoord van een moeder wier kind beklemd zat on-

der een auto en die het dankzij de adrenaline die door haar lijf gierde klaarspeelde de auto op te tillen en het kind te redden. Susan had het afgedaan als een broodjeaapverhaal en het niet geloofd. Maar nu stroomde er een soortgelijke kracht in haar. Terwijl de schutter zich klaarmaakte om voor de tweede keer te schieten, gooide ze zich tegen hem aan en slaakte eindelijk ook een gil – een dierlijke mengeling van woede en angst. Haar lichaam sloeg tegen het zijne en hun ledematen raakten in elkaar verstrikt.

Ze rolden al over de grond toen het tweede schot afging.

Dit schot klonk zachter dan het eerste, omdat het niet alleen werd gedempt door de geluiddemper maar ook door het zachte vlees van Susans buik.

Even was het stil. De schutter lag roerloos onder Susans lichaam. De bij was weggevluht door het openstaande raam. En toen, na vijf seconden, klonk er een afschuwelijk kokhalzend geluid en spoot er een stortvloed van schuim en bloed uit Susans mond.

De schutter gooide Susans lichaam van zich af. De baby begon te jammeren – een iel maar doordringend geluid dat grotendeels overstemd werd door het plotselinge gegil van de vijfjarige jongen. Terwijl de man zich overeind hees, rolde Susan op haar rug. Ze greep naar de wond in haar buik, maar dat had geen zin: het bloed gutste over haar handen, en op de vloer vormde zich een plakkerige plas. Ze probeerde iets te zeggen maar gaf alleen maar meer bloed op doordat haar longen en andere organen niet meer functioneerden.

Toen vloog de deur open. Twee verpleegsters stonden als aan de grond genageld in de deuropening. De schutter keek naar het resultaat van zijn werk. Door de bivakmuts viel onmogelijk te zeggen wat er in hem omging terwijl hij eerst naar de bloedende vrouw op de grond staarde en vervolgens naar haar man. Simon Black lag nog steeds naast het nachtkastje, met de baby in zijn armen. Eén kant van zijn gezicht zat onder het bloed, hij trok met zijn linkervoet en zijn ogen staarden zonder te knipperen naar het plafond.

De verpleegsters gilden. Er was beroering in de gang. De schutter – wiens operatiekleding onder de donkere vlekken zat – rende naar het openstaande raam, klom erdoorheen en sprong de tuin in.

Toen vijfenveertig seconden later drie mensen van de beveiliging de kamer binnenstormden, was hij verdwenen.

De daaropvolgende minuten werd de chaos op de kraamafdeling nog veel groter. Artsen sprintten de gang door naar de kamer waar de klunzige aanslag was gepleegd en blaften bevelen. Er arriveerden brancards. Een verpleegster tilde met trillende handen de gillende baby uit de armen van de gewonde vader. De verloskundige die het kind ter wereld had gebracht drukte de vijfjarige broer tegen zich aan, zodat die niet hoefde te zien hoe zijn vader en moeder op een brancard werden getild en in allerijl naar een operatiekamer werden gereden. En toen ze weg waren, duwde ze zijn gezicht tegen haar brede borst zodat hij ook niet hoefde te zien dat de kamer wel een slachthuis leek. Ze deed haar uiterste best om niet te kokhalzen toen ze even naar de poster aan de muur keek, die nu onder de afschuwelijke rode vlekken zat.

In operatiekamer 2 lag Susan Black met een zuurstofmasker op onder de felle lampen. Haar bloed sijpelde in de toch al doorweekte lakens. Een zak vers resusnegatief bloed hing aan een infuuspaal die naast het bed stond, maar het was alle leden van het zevenkoppige team dat haar leven probeerde te redden duidelijk dat ze sneller bloed verloor dan zij konden toedienen. Een chirurg schreeuwde door zijn mondkap: ‘Hamodynamisch instabiel, we moeten een laparotomie uitvoeren.’ Even later maakte hij met de scalpel een incisie onder het middel van de patiënt, een paar centimeter rechts van de fatale ingangswond. Terwijl zijn scalpel door de huid en een laag subcutaan vet sneed, begon het ECG-apparaat steeds sneller te piepen. Tot ontzetting van alle aanwezigen schoten de ogen van de patiënt open. Haar buik kwam in een boog omhoog en haar lichaam verstijfde. Het scherm van de ECG werd een vlakke lijn.

‘Vasopressine!’ schreeuwde de chirurg. ‘Vasopressine!’ Een paar seconden later overhandigde een verpleegkundige hem een injectiespuit met een doorzichtige vloeistof, die hij onmiddellijk toediende om te proberen de hartstilstand ongedaan te maken.

Er kwam geen reactie.

Hij begon met hartmassage en duwde snel en hard op het borstbeen, vlak boven de kapotgeschoten onderbuik. Maar na twintig compressies was er nog altijd geen enkel teken van elektrische activiteit op de ECG te zien. Geen hartslag. Niets.

De chirurg stapte naar achteren. Zijn operatiekleding zat net zo onder het bloed als die van de schutter. Ergens in de verte, achter de muren van de operatiekamer, klonk het geluid van politiesirenes. De chirurg keek op

zijn horloge. ‘Tijdstip van overlijden: negen uur zesenvijftig,’ zei hij. Hij trok zijn masker af en smeedt het op de grond, zichtbaar woedend dat het hem niet was gelukt de jonge vrouw in leven te houden. Toen stormde hij de operatiekamer uit.

In de gang stond een man te wachten die er onverzorgd uitzag. Hij was een kop groter dan de chirurg en droeg zijn haar tot op de schouders. Zijn woeste baard was net zo donker als zijn ogen en de blik op zijn gezicht. Hij had uitstekende jukbeenderen en zijn neus stond een beetje scheef. ‘Wat gebeurt er daarbinnen?’ vroeg hij.

‘Dat zult u aan de leiding van het ziekenhuis moeten vragen,’ zei de chirurg, die niet eens bleef staan om antwoord te geven.

De man pakte hem bij een arm. Zijn greep was zo stevig als een bank-schroef. De chirurg bleef staan en staarde naar de hand die hem tegenhield. Toen keek hij de man aan.

‘Sorry,’ zei die. ‘Ik... Mijn naam is Taff Davies. Ik ben een vriend van de familie. Ik moet weten...’ Hij had een licht Welsh accent en klonk heel bezorgd.

De chirurg boog zijn hoofd. ‘Het spijt me,’ zei hij. ‘We hebben gedaan wat we konden. Het was een vreselijke wond. De ergste die ik ooit heb gezien.’ Hij keek de gang af. ‘En dat zijn er heel wat geweest.’

Aan het einde van de gang verschenen drie soldaten van het Britse leger. Ze droegen een camouflage-uniform, en toen ze dichterbij kwamen herkende de chirurg – die zich in zulke dingen verdiept had – de rode lintjes van het Parachute Regiment. Een van de para’s kwam recht op de man af lopen die zich als Taff Davies had voorgesteld en die nu een militair identiteitsbewijs liet zien. ‘Ik zit bij de sas,’ zei hij. ‘Maak er geen toestand van, wil je?’

De grimmig uitzijende soldaat keek verbaasd. ‘Is het Regiment hier?’

Taff schudde zijn hoofd. ‘Het zijn vrienden van me. Ik kwam voor de baby. Weet Palace Baracks al wat er is gebeurd?’

De para’s knikten somber.

Taff liet de chirurg los, die niets kon volgen van het gesprek, en vroeg aan hem: ‘Waar is Simon?’

‘De echtgenoot?’

Taff knikte.

‘Operatiekamer 2. Ik zou maar niet te veel hoop hebben.’ Met een eerbiedig knikje liep de chirurg de gang weer door. Een paar seconden later

hoorde hij een geluid dat hem deed omkijken. Taff Davies had een plastic stoel opgepakt en tegen de vloer gesmeten. De geschrokken soldaten hielden een paar meter afstand. Nu greep Taff met beide handen naar zijn haar en keek met een radeloze, gekwelde blik om zich heen. De chirurg had al veel mensen gezien die een dierbare waren verloren. Hij kon meteen zien dat Taff Davies een van hen was.

De gang draaide om hem heen. Taff kon nauwelijks op zijn benen blijven staan. De deuren van operatiekamer 1 zwenkten open en er verscheen een sombere groep ziekenhuismedewerkers die een brancard naar buiten reden. Het lichaam dat erop lag was bedekt met een blauw laken. Taff hoorde een van de para's binnensmonds vloeken. Op de plek waar het laken op de onderbuik van het lichaam had gelegen, zat een donkere vlek. Taff had in zijn leven zo veel lijken gezien dat hij de tel bijna was kwijtgeraakt. Maar niet alle dode lichamen zijn hetzelfde. De aanblik van sommige bezorgt je koude rillingen.

Taff keek toe hoe de brancard door de gang verdween. Toen wurmde hij zijn grote lichaam langs de soldaten, in de richting die de chirurg hem gewezen had. Even later stond hij voor operatiekamer 2. Twee verpleegkundigen stonden een meter of vijf achter de deur. Ze waren zachtjes aan het praten maar zwegen toen Taff aan kwam lopen. Bij de deur zelf stond een politieagent in uniform.

‘Is er nieuws?’ vroeg Taff.

De man schudde zijn hoofd.

Taff haalde diep adem. Toen pakte hij zijn portemonnee en haalde het militaire identiteitsbewijs eruit, waarop zijn naam, foto, legernummer en bloedgroep stonden. Hij liet het aan de politieman zien en zei: ‘Ik ben een vriend van de familie.’

De agent knikte.

‘Als iemand ernaar vraagt, de verpleegsters of zo, kun je dat tegen ze zeggen.’

Zwijgend stonden ze voor de ingang van de operatiekamer. De tijd verstreek.

Om 13.24 uur kwam er een chirurg uit de operatiekamer, die er net als de vorige uitgeput uitzag. Hij knikte naar de politieagent en keek vervolgens Taff vragend aan. ‘Bent u familie?’

‘Zo goed als,’ zei Taff.

‘Zijn toestand is kritiek maar stabiel. Het schot heeft een deel van de temporaalkwab beschadigd. We hebben de inwendige bloeding kunnen stoppen, maar zijn hersenen zijn ernstig beschadigd. Hij zal het wel overleven, maar...’ Zijn stem stierf weg.

‘Maar wat?’ vroeg Taff.

‘In de temporaalkwab wordt het geheugen geregeld, en emoties, taal, leervermogen... We kunnen uitgaan van volledige amnesie, mogelijk ernstige mentale achteruitgang. Soms denk ik dat het voor deze patiënten beter zou zijn als we ze...’ Hij zweeg even en zei toen: ‘Misschien is het maar goed dat hij zijn geheugen kwijt is. Ik hoorde dat zijn vrouw het niet heeft gered?’

Taff knikte.

Opeens viel de chirurg woedend uit. ‘Smerig IRA-tuig! Soms denk ik weleens dat ze een paar uur in het ziekenhuis zouden moeten doorbrengen, om goed tot zich te laten doordringen wat ze mensen aandoen.’ Vermoeid streek hij met een hand over zijn ogen. ‘Neem me niet kwalijk,’ zei hij.

‘U hoeft zich tegen mij niet te verontschuldigen,’ zei Taff met monotone, vlakke toon. ‘Wat mij betreft is de enige goede terrorist een dode terrorist. Wanneer mag ik naar hem toe?’

‘Nu nog niet, vrees ik. Ze zullen hem het komende uur wel naar de intensive care brengen. U kunt het aan de zaalverpleegkundige vragen. Ik wens u veel sterkte.’

Terwijl hij wegliep masseerde de chirurg zijn nek.

‘Kyle? K yle? Ik ben het, oom Taff.’

Hij was natuurlijk niet echt Kyles oom, maar wel zo goed als. Kyle zat in een vrolijk gekleurde kinderkamer waar slangen en ladders op de grond waren getekend. Aan een van de muren hingen planken vol puzzeldozen waarvan de hoeken met plakband bij elkaar werden gehouden. Op de grond voor Kyle lagen een paar Action Man-poppetjes. In een hoek van de kamer observeerden een ge uniformeerde politievrouw en een maatschappelijk werkster in een grijze rok in A-lijn hem zwijgend.

‘Hoe gaat het met je, jochie?’ vroeg Taff. Maar het was overduidelijk dat het ronduit klote ging met Kyle. Hij had bloeddoorlopen ogen en er zaten schrammen op zijn gezicht op de plekken waar hij zichzelf had gekrabbd.

Normaal gesproken reageerde de jongen enthousiast als hij Taff zag, van wie hij altijd vijftig pence kreeg om snoep te kopen. Maar nu niet. Hij pakte een Action Man van de grond en begon er langzaam mee tegen de grond te beuken. Taff legde een hand op Kyles pols om te voorkomen dat hij het speelgoed kapot zou maken, maar Kyle rukte zich los en bleef het poppetje tegen de vloer rammen. Steeds harder. Steeds sneller. Er schoot een arm van de romp en het hoofd brak in tweeën. De maatschappelijk werkster kwam snel aanlopen en wierp Taff een blik toe waarmee ze duidelijk maakte dat hij beter kon vertrekken. Hij stond op en liep naar de deur. Toen hij achterom keek, had de maatschappelijk werkster een arm om Kyle heen geslagen, maar die bleef het poppetje vernielen.

De kamer waar ze Simon naartoe hadden gebracht werd bewaakt door twee politieagenten, die allebei gewapend waren en een kogelvrij vest droegen. Taff werd begeleid door de agent die hij al eerder had gesproken. ‘Jongens, dit is meneer Davies, over wie ik jullie heb verteld.’

Ze gaven Taff een knikje en lieten hem binnen. Taff deed de deur zachtjes achter zich dicht en draaide zich om naar Simon. ‘Jezus,’ fluisterde hij. ‘Wat zie je er vreselijk uit.’

En dat was ook zo. Simons bed was omringd door medische apparaten. Er liep een plastic slang uit zijn neus en uit zijn beide handen staken canules. Maar het waren niet de piepende machines, de infusen of het sinistere verband om Simons hoofd die de aanblik zo vreselijk maakten. Nee, dat was de blik op zijn gezicht. Simons ogen waren open, maar het viel met geen mogelijkheid te zeggen of hij iets zag. Zijn mond hing ook open en zijn tong hing er aan één kant uit. Langs een van de randen was nog net wat wit spuug te zien. Hoewel hij bij bewustzijn was, bleek op geen enkele manier dat hij zich bewust was van Taffs aanwezigheid.

Taff boog zich over het bed heen en keek zijn vriend recht in de ogen. Geen enkele reactie. Geen enkel teken van herkenning. Op de machines die om het bed heen stonden waren Simons vitale waarden te zien. Toch wilde Taff zelf de hartslag van zijn vriend voelen. Die voelde hij, maar heel zwak. Hij keek naar de pols van zijn vriend. De letters waarmee het motto van het regiment getatoeëerd was, staken donkerder dan normaal af tegen zijn bleke huid.

Het drong tot Taff door dat hij tegelijk met Simon ademde. Langzaam. De deur ging open en de vrouwelijke politieagent die Kyle had geobser-

veerd kwam binnen. Ze hield het jongetje bij de hand en bleef respectvol bij de deur staan terwijl Taff zijn bezoek afrondde.

‘Ik weet niet of je me kunt verstaan, makker,’ zei Taff, zo hard dat Kyle en de politievrouw het konden horen, ‘maar ik hoop van wel. Vroeg of laat zullen we de smerlap vinden die jou dit heeft aangedaan. En als dat gebeurt, zal hij boeten. Meer niet. Hij zal godverdomme boeten.’

Maar Simon was niet in staat om te antwoorden. Hij bleef recht voor zich uit staren. De machines die hem in leven hielden bleven piepen.

De pasgeboren baby lag in een ledikantje van plexiglas. Hij was ingebakerd en diep in slaap. Taff keek op hem neer. Hij had eens iemand horen zeggen dat baby’s altijd op hun vader lijken – zo zorgt de natuur ervoor dat de vader het niet op een lopen zet. Voor zover Taff het kon zien leek het kindje op zijn moeder noch op zijn vader. Het zag eruit als een pasgeboren baby, en die waren allemaal hetzelfde.

Taff moest aan de moeder van het ventje denken, en zijn gezicht betrok. Hij dacht aan Simon, die bijna als een plant in een bed lag. Taff zag Simons tatoeage voor zich. *Utrinque Paratus*.

‘Dat zul je moeten zijn, jochie,’ mompelde hij. ‘Dat zul je moeten zijn.’

23 JAAR LATER

1

'J'ai l'impression qu'on nous regarde,' zei Fatima. 'Ik heb het gevoel dat er iemand naar ons kijkt.'

Op doordeweekse avonden rook het om zes uur altijd hetzelfde in de oude huurkazerne in de Rue du Faubourg Saint-Antoine in Parijs. Dan stonk het er vreselijk naar goedkoop vlees – dat zo lang gekookt was dat zelfs de botten met een vork fijngeprakt konden worden – waar Noord-Afrikaanse kruiden doorheen waren gemengd. Het vlees zelf was nauwelijks geschikt voor dieren, laat staan voor mensen. De kruiden gaven er nog enige smaak aan en de smerige bakstenen muren leken wel doortrokken te zijn van hun geur. Je hoorde ook altijd dezelfde geluiden in het gebouw. Televisies die keihard aanstonden. Ruziënde echtparen. Deze avond was het niet anders.

Fatima keek de kamer rond waar ze woonde met haar man, Hakim, en hun tweelingdochters. Het was een kamer van ongeveer zes bij vier meter. Op de grond lag een tweepersoonsmatras en verder stonden er een houten ledikantje en een gammele tafel met een plastic tafelblad en twee stoelen. Aan één kant van de kamer was een keukentje, dat slechts bestond uit een gootsteen, een waterkoker en een elektrisch kookstelletje met twee platen. In een kleine nis rechts van het keukentje stonden een miezerig bad met een douche en een wc, die allebei stonken en slecht functioneerden. Door een fout in de afvoer kwam alles wat door de gootsteen in de keuken werd gespoeld in het bad weer naar boven, waar het langzaam wegrotte. De baby's huilden. Dat deden ze altijd. Meestal van de honger. Soms zou Fatima wel mee willen doen. Hakim, die een boxershirt en een wit hemd droeg, lag op de matras naar het plafond te staren. Hij deed geen enkele poging te laten merken dat hij haar had gehoord. Fatima wist niet eens óf hij haar wel gehoord had.

Ze liep naar het raam, dat uitkeek op een binnenplaatsje van ongeveer

tien vierkante meter met daarboven de lucht en aan weerszijden nog meer krappe kamers. De betonnen muren zaten onder de vlekken door jarenlange blootstelling aan de elementen. De vieze ramen stonden allemaal open vanwege de verstikkende zomerhitte.

Allemaal, op één na. Fatima staarde er aandachtig naar. Had ze nou net een vreemde rode stip in de donkere kamer gezien?

Ze trok haar versleten vestje wat strakker om zich heen zodat het haar borsten beter bedekte en voelde toen de warmte van Hakims lichaam achter zich. Hij legde zijn handen op haar schouders. Ze draaide zich om en wist het op te brengen om naar hem te glimlachen. Hij lachte terug.

‘Je pense que j’ai peut-être trouvé un boulot,’ zei hij boven het gehuil van de tweeling uit. *Ik heb misschien werk gevonden.*

‘Echt?’ vroeg Fatima op neutrale toon. Net als haar man sprak ze Frans met een Algerijns accent. Ze liep naar het kookstel, waarop ze vlees met bonen klaarmaakte voor het gezin. Ze voerden dit gesprek minstens drie keer per week, en ze wist niet meer hoe ze haar stem zo moest laten klinken dat het leek of ze hem geloofde.

‘Ja, een man... hij verkoopt op de markt oude telefoons... zei dat hij misschien...’ Hakims stem stierf weg.

‘Wat goed!’ zei ze, terwijl ze in de pot roerde. Ze haalde diep adem. ‘Misschien moeten we teruggaan, Hakim.’

‘Hoe bedoel je?’

‘Naar Algiers. Daar hebben we familie, en...’

‘Doe niet zo stom. Je wéét dat ik niet terug kan.’

Fatima draaide zich naar hem toe. ‘Misschien kunnen we een nieuwe identiteit aannemen...’

Maar ze kon zien dat Hakim kwaad werd en bijna in paniek raakte. ‘Wil je soms dat ik in de gevangenis kom? Wil je dat? Weet je wat ze daar met mensen dóén? Het leven heeft me al vaak genoeg in mijn reet ge-neukt.’

De baby’s begonnen harder te huilen. Vaag was Fatima zich ervan bewust dat zij vanavond het risico liepen het stel te worden dat zo luidruchtig ruzie maakte dat het hele blok hen kon horen. Dat wilde ze niet, en dus liep ze naar haar man, pakte zijn hand vast en keek hem ernstig aan. ‘Natuurlijk niet,’ fluisterde ze. Terwijl ze naar de dampende pot keek, zei ze: ‘Ik heb vanavond niet zo’n honger. We geven de kleintjes te eten en dan heb jij...’